

Ètica i emprenedoria social

Tota empresa té impacte en el seu entorn, encara que no s'ho propose. La diferència entre emprendre i emprendre bé està a decidir, des del primer dia, quin tipus d'impacte volem deixar: a qui contractem, què comprem, a qui paguem i què prometem en realitat.

Temps de lectura: ~18 min · Sabers LOMLOE: A.5 · Abans de començar: les Unitats 1 i 2 (què és emprendre i les habilitats del perfil emprenedor). En acabar esta unitat sabràs: Explicar què és la responsabilitat social corporativa i distingir els seus tres nivells (filantropia, integració i estratègia).

“

Emprendre no és només guanyar diners. Hi ha persones que creen projectes perseguint impacte social o ambiental per damunt del benefici. En esta unitat presentem eixes formes —empresa social, B Corp, RSC, ODS— i per què cada vegada més jòvens les trien.

EL CAS

Una empresa espanyola dona el 100 % dels seus beneficis a portar aigua a qui no en té

En les dues primeres unitats hem parlat de qui emprén i de quines habilitats necessita. Toca ara la pregunta incòmoda: per a què emprenem?. Una empresa no és només una màquina de generar ingressos: contracta persones, compra matèries primeres, paga (o no) els seus impostos, ocupa un carrer i deixa un rastre ambiental.

És Auara una empresa o una ONG? Poden les dues categories mesclar-se?

§ 4

Empreses socials: quan el propòsit és el negoci

La Fageda: una cooperativa que dona faena a persones amb malaltia mental

Una empresa social és una organització que combina dues característiques que fins fa poc es consideraven incompatibles: produïx béns o serveis al mercat (ingressa diners per vendre, no per donacions) i alhora té com a missió principal resoldre un problema social o ambiental.

§ 5

La certificació B Corp

Holaluz: la primera comercialitzadora B Corp del sector elèctric espanyol

A diferència de la condició jurídica d'empresa social, B Corp és una certificació internacional voluntària atorgada per l'organització sense ànim de lucre B Lab (fundada als Estats Units el 2006).

§ 6

Greenwashing: quan la RSC és només màrqueting

L'èxit comunicatiu de la RSC té un efecte col·lateral indesitjat: empreses que prometen impacte positiu sense generar-lo, o exagerant aspectes marginals mentre oculten els impactes principals.

§7

Igualtat de gènere i inclusió en l'equip emprenedor

Un projecte emprenedor comença per les persones que el componen. La composició de l'equip —la seua diversitat, la seua forma de treballar, els seus biaixos— condiciona el producte, els clients als quals arriba i les solucions que és capaç d'imaginar. Dades de l'emprenedoria femenina a Espanya.

§ 8

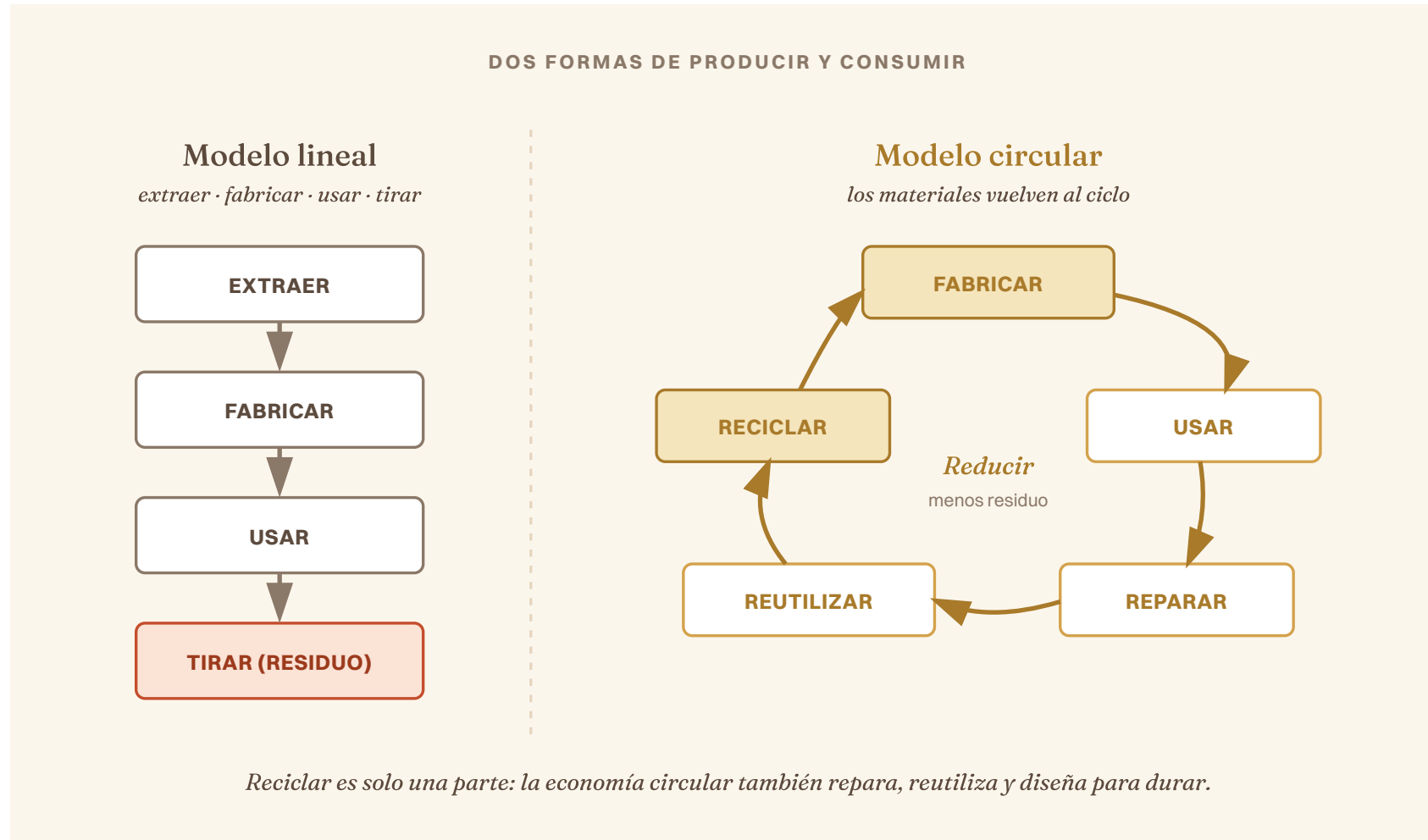
Economia circular i comerç just: dues idees que connecten amb la unitat

La unitat tanca amb dos conceptes que no esgotarem ací però que convé introduir perquè apareixeran transversalment a la resta del curs. Economia circular. Enfront del model lineal clàssic extraure-fabricar-usar-tirar, l'economia circular proposa dissenyar productes i processos perquè els materials es reincorporen al cicle...

EL GRÁFICO

Model lineal enfront de model circular: quan els materials tornen al cicle, el residu es reduïx al mínim.

A Espanya l'Estratègia Espanyola d'Economia Circular (Espanya Circular 2030) fixa el marc. Empreses com Ecoalf (roba fabricada amb plàstic reciclat del mar) o Too Good To Go (app contra el malbaratament alimentari) són referents accessibles per a l'alumnat. Comerç just.

§ 9

Connexió amb el projecte capstone

Les cinc idees que t'emportes d'esta unitat

Cada equip emprenedor acaba esta unitat amb tres lliurables lleugers que s'incorporaran al one pager del projecte: Una declaració de propòsit en una frase: quin problema social o ambiental ajuda a resoldre el projecte (encara que siga modestament). Ètica empresarial ≠ legalitat: el legal i l'ètic se solapen però no són el mateix.

§10

Glossari

Ètica empresarial: conjunt de principis que guien les decisions d'una empresa més enllà del que obliga la llei. El legal i l'ètic se solapen, però no són el mateix.

Responsabilitat social corporativa (RSC): que una empresa tinga en compte, de forma voluntària, el seu impacte social i ambiental en tot el que fa, no només en els seus benefi...

§11

Per a aprofundir

Recursos accessibles per a seguir explorant la cara ètica de l'emprenedoria: La historia de las cosas (The Story of Stuff) — documental curt d'Annie Leonard (subtítols en castellà, 20 min). Per què encaixa: explica de forma molt visual el model "usar i tirar" i per què necessitem l'economia circular.

§12

Preguntas per a reflexionar

Estes preguntes no tenen una resposta única. Serveixen per a debatre a classe o pensar a soles: Pensa en una marca de roba o menjar que t'agrade. Fa alguna cosa de veritat pel medi ambient o només ho sembla? Com ho comprovaries? Si muntares un xicotet negoci demà, pagaries "el just" a qui t'ajude encara que pogueres paga...

Fins aquí la teoria

Continua al llibre de la unitat.